Member of CISD Federation
RINA
CERTIFIED MANAGEMENT SYSTEM
ISO 9001

Система за управление на качеството ISO 9001:2015

п. код 9930 Каспичан

индекс и дата ВОС 97
13.03.2020 г.

срок на изпълнение

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА КАСПИЧАН

КМЕТ
телефон : +359 +05351 / 74 74
факс : +359 +05351 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

REPUBLIC OF BULGARIA
MUNICIPALITY OF KASPICHAN

Mayor's
Phone: +359 +05351 / 74 74
Fax: +359 +05351 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-
КАСПИЧАН

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА КАСПИЧАН
Изх. № 08-00-54
13.03.2020 г.
п. код

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ МИЛЕНА НИКОЛОВА НЕДЕВА - КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ОТНОСНО: Приемане на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каспичан /2020-2021/.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование е необходимо Общински съвет Каспичан да приеме на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каспичан /2020-2021/. Стратегията е разработен въз основа на приетата Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Област Шумен, съгласувана с решение на Областния съвет за развитие – Шумен на 23.01.2020г.
С оглед на изложеното предлагам на Общински съвет – Каспичан, да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, Общински съвет – Каспичан приема Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каспичан /2020-2021/ съгласно Приложение №1.

ОБЩИНА КАСПИЧАН КМЕТ

МИЛЕНА НЕДЕВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

Съгласувал:
Радостина Механджийска
Юрисконсулт на Община Каспичан

DESIGN BY VALO © 2009

УТВЪРДИЛ:

МИЛЕНА НЕДЕВА

КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ

ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАСПИЧАН

(2020-2021)

МАРТ 2020

ПРИЕТА ОТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ КАСПИЧАН

РЕШЕНИЕ № ..... ПРОТОКОЛ №...../.....

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ..... 3

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ..... 5

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ..... 19

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАСПИЧАН ЗА ПЕРИОДА 2020- 2021г..... 28

V. ФИНАНСИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАСПИЧАН ЗА ПЕРИОДА 2020 – 2021г. 29

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ..... 29

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан (2020-2021) е разработена в изпълнение на чл.197, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, въз основа на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан, приет с решение №734 по Протокол № 60 от 20.09.20219г. на Общински съвет- Каспичан и Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Шумен (2020-2021), съгласувана с решение на Областния съвет за развитие – Шумен на 23.01.2020г.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан (2020-2021) е изготвена в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование заложени в следните нормативни актове и документи:

Стратегия за възпитателната работа в образователните институции (2019 – 2030);

Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020);

Националната стратегия за учене през целия живот (2014 – 2020);

Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020);

Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020);

Закон за предучилищното и училищното образование;

Закон за закрила на детето;

Закон за социалните услуги;

Наредба за приобщаващото образование;

Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;

Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;

Механизъм за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

Общинският план за развитие (2014-2020) и др.

За изготвянето на настоящата стратегия е извършен анализ на състоянието и готовността на образователните институции и общината за осигуряване на подкрепа за личностно развитие, като са взети в предвид механизмите и предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Подкрепата за личностно развитие е компонент в образователните политики, който свързва и обединява всички ресурси на средата. Детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги, осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Подкрепата за личностно развитие се регламентира в Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Приобщаващото образование е изградено върху определен набор от ценности, в основата на които е правото на достъп до качествено образование на всички деца без разлика на раса, пол, религия, сексуална ориентация, социален, физически и ментален статус, етнически произход, заболяване, затруднения в обучението или способности.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в чл.3, ал.2 от Закона за предучилищно и училищно образование.

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Общата подкрепа включва дейности, които са пряко ориентирани към децата и учениците, като допълнително обучение по определени предмети, модули по български език, консултации по учебните предмети, кариерно ориентиране, грижа за здравето и логопедична работа; включва и дейности, които ще изградят среда за развитието на децата - екипна работа между учителите, библиотечно-информационно обслужване, поощрения, ранно оценяване на обучителни затруднения.

Наред с регламентирането на общата подкрепа, с ал. 2 на чл. 191 от Закона се въвежда и възможността за дейности за обща подкрепа, които не се финансират от държавния бюджет.

Във връзка с тези дейности в Община Каспичан е приета Наредба за условията и реда за организиране на почасови, съботно-неделни и сезонни дейности, като допълнителна услуга по отглеждане на децата в детските градини на територията на община Каспичан с Решение № 425 по Протокол№ 33 от 26.07.2017г.

Приети са и изменения и допълнения в друга наредба, касаеща организацията на обучението в предучилищна възраст в градините на територията на община Каспичан- Наредба за условията и реда за записване, отписване и преместване на децата в предучилищна възраст в общинските детски градини и общинските училища на територията на община Каспичан с Решение №372 по Протокол № 28 от 30.03.2017г.

Наредбата е приета от Общински съвет- Каспичан, година по рано с Решение №284 по Протокол от 30.09.2016г.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности, която се провежда от екип за подкрепа за личностното развитие към детската градина или училището. Тези екипи могат да имат членове извън границите на конкретната институция, включвайки представители на Агенцията за закрила на детето и местните комисии за превенция на противообществени прояви.

II. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ОБЩИНА КАСПИЧАН ЗА ПЕРИОДА 2018 – 2019 г.

1. Демографска характеристика

Община Каспичан е разположена в централната част на Североизточна България и е включена в териториалните граници на област Шумен. Територията на общината е 274,402 кв. км. и заема 8% от територията на област Шумен и 1.9 % от територията на Североизточен район. На запад община Каспичан граничи с община Шумен, на север с община Нови пазар, на изток с община Провадия.

В границите на селищната система на община Каспичан са включени 9 населени места - 2 града, между които административния център – град Каспичан, град Плиска и 7 села – Върбяне, Златна нива, Каспичан, Косово, Кюлевча, Марково и Могила.

Негативните демографски тенденции в страната, респективно в община Каспичан отчитат трайно намаляване броя на населението, застаряване и ниска раждаемост, отрицателен естествен прираст. Основна роля за промените в демографското състояние оказва макроикономическата среда, която се обуславя от доходите на населението, нивото на безработицата сред търсещите работа, икономическия растеж и др.

Освен броя на населението и раждаемостта, влияние върху състоянието на образователната система в общината оказват и миграционните процеси към други градове в страната и в чужбина. Те водят до намаляване на общия брой ученици, като този процес е най-силно изразен в населените места с преобладаващи етнически малцинства- с. Каспичан, с. Марково и с. Косово.

Причините за миграцията са различни, като най-често е липсата на възможности за професионална реализация на лица с ниско ниво на образование и квалификация.

Населението на община Каспичан по постоянен адрес към 2019г. е 8 276 души или с 29 души по-малко спрямо 2018г.

Таблица1: Население по постоянен адрес в община Каспичан 2018 - 2019 г.

Населени места	2018	2019
гр. Каспичан	3256	3222
гр. Плиска	897	888
с. Върбяне	355	357
с. Златна нива	677	698
с. Каспичан	1696	1689
с. Косово	367	370
с. Кюлевча	220	213
с. Марково	837	839
с. Могила	278	267
Община Каспичан	**8 305**	**8 276**

Източник: Национална база данни „Население"-http://www.grao.bg/index.html

Броят на децата от 0 до18 години с постоянен адрес община Каспичан към 2019г. е 1628, като най-много са в гр. Каспичан-453 , а най-малко в с. Кюлевча-10. Най-голям процент от децата в община Каспичан са на възраст от 0 до 7 г. -39,1% .

Броят на децата с настоящ адрес в община Каспичан е 1523, а с постоянен и настоящ адрес на територията на общината-1205.

Таблица 2: Деца от 0 до 18г. по постоянен и настоящ адрес в община Каспичан към 2019г.

Населени места	Деца от 0-7г. по постоянен адрес	Деца от 0-7г. по настоящ адрес	Деца от 0 до 7г. по постоянен и настоящ адрес	Деца от 8 до 14г. по постоянен адрес	Деца от 8 до 14г. по настоящ адрес	Деца от 8 до 14г. по постоянен и настоящ адрес	Деца от 15-18г. по постоянен адрес	Деца от 15-18г. по настоящ адрес	Деца от 15-18г. по постоянен и настоящ адрес
гр. Каспичан	178	169	123	180	189	140	101	95	81
гр. Плиска	52	49	38	53	46	38	40	39	37
с. Каспичан	174	193	159	160	156	132	110	115	104
с. Могила	10	15	9	9	5	3	6	4	4
с. Зл. нива	51	43	35	53	46	42	36	39	34
с. Върбяне	18	7	4	14	8	6	8	7	4
с. Кюлевча	8	8	5	1	5	0	1	1	0
с. Марково	89	55	50	84	55	47	61	55	5
с. Косово	57	48	43	46	45	40	28	26	22
Община Каспичан	**637**	**587**	**466**	**600**	**555**	**448**	**391**	**381**	**291**

Източник: НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРОННА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ https://am.mon.bg/login.html

2. Структура на образователната система

Образователната система в община Каспичан, област Шумен обхваща:

- едно средно училище- СУ „Панайот Волов“ гр. Каспичан;
- три обединени училища- ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска, ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан, ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково;
- една детска градина прилагаща системата на делегирани бюджети- ДГ“Снежанка“ гр.Каспичан, където функционира единствената яслена група в общината;
- пет детски градини неприлагащи системата на делегирани бюджети- ДГ „Радост“ с. Каспичан, ДГ „Детелина“ гр. Плиска, ДГ „Червената шапчица“ с. Златна нива, ДГ „Ален мак“ с. Марково, ДГ „Червената шапчица“ с. Косово;

В тези детски градини децата се обучават в смесени разновъзрастови групи.

- един Център за подкрепа за личностно развитие- ЦПЛР-ЦРД гр. Каспичан;

Таблица 3: Образователни институции в община Каспичан през учебната 2018/2019

Вид и наименование на институцията	Код по НЕИСПУО	Брой деца/ ученици	Брой групи/ паралелки	Брой персонал
Детски градини:		**204**	**10**	**39**
ДГ „Снежанка“ гр.Каспичан	2700127	123	5	19
ДГ „Радост” с. Каспичан	2700066	21	1	4
ДГ „Детелина” гр. Плиска	2700004	15	1	4
ДГ „Ч. шапчица” с.Зл.нива	2700007	13	1	4
ДГ „Ален мак” с. Марково	2700276	14	1	4
ДГ „Ч.шапчица” с. Косово	2700277	18	1	4
Училища:		**574**	**37**	**86**
-Средни				
СУ“Панайот Волов“ гр. Каспичан	2700067	207	12	34
- Обединени				
ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан	2700068	139	1 / 9	22
ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска	2700078	86	8	19
ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково	2700263	142	1 / 8	21
Център за подкрепа за личностно развитие:				
ЦПЛР-ЦРД гр. Каспичан	2700401	254		3

Източник: НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРОННА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ https://am.mon.bg/login.html

Предучилищно образование

В детските градини на територията на Община Каспичан през учебната 2018/2019 година са обхванати 204 деца на възраст от 2 до 7 години. От тях 24 деца са в яслена група.

Детските градини на територията на Община Каспичан са общински и разполагат с добър сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на предучилищно образование. Чрез реализиране на проекти и програми през учебната 2018/2019 година са извършени подобрения относно функционалността и естетичността на материалната база, внедрени са енергоспестяващи мерки и компютърна техника, осигурени са медицински специалисти.

Детските градини на територията на Община Каспичан разполагат с добра материално-техническа база. На разположение на децата са светли просторни стаи за занимания, обзаведени със съвременни кътове за игра, телевизор, караоке тонколони, интерактивни дъски и др., с предверия за гардеробчета, спални и санитарно-хигиенни

помещения. Пет от градините разполагат с обширни дворове с площадки за игри и спорт, покрити с изкуствена настилка.

Във всички детски градини са изградени кухненски блокове, които отговарят на изискванията за хигиена на храните.

Отоплението през зимния сезон в ДГ „Снежанка“ се осъществява с локално парно, а в останалите пет детски градини-с твърдо гориво.

Числеността на персонала, който работи в детските градини на територията на община Каспичан е 39 (в това число педагогически и непедагогически персонал).

В двете обединени училища ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан, ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково функционират и две подготвителни полудневни групи.

Училищно образование

В училищата на територията на Община Каспичан през учебната 2018/2019 година са обхванати 574 деца, а общата численост на персонала в тях е 86 души.

Добрата материално-техническа база в училищата е предпоставка за осъществяване на качествен образователен процес.

СУ „Панайот Волов“ гр.Каспичан разполага с два отлично оборудвани компютърни кабинета , специализирани кабинети по физика, биология, химия и музика, физкултурен салон с обособени съблекални, новоизградена открита спортна площадка и предстояща за изграждане фитнес площадка. Библиотеката на училището съхранява над 3 000 тома художествена и научна литература.

През летния сезон е извършена подмяна на покривната конструкция на основната сграда на училището.

В ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска учениците се обучават в просторни класни стаи, добре оборудван компютърен кабинет и физкултурен салон с обособена част за фитнес занимания.

ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан разполага с компютърен кабинет и модерно обзаведена стая за децата в задължителна предучилищна възраст.

В ОбУ „П.П.Славейков“ с. Марково на разположение на децата са класни стаи, компютърен кабинет и физкултурен салон. Училището се нуждае от обновяване на учебно-техническото оборудване в компютърния кабинет, разкриване на още един такъв и подобряване на спортно-техническата база.

През учебната 2018/2019г. със средства от програма ПУДОС в ОбУ „ П. П. Славейков“ с. Марково е облагороден двора на училището с алпинеум, беседка и пейки.

По същата програма в СУ „Панайот Волов“ и ОбУ „Христо Ботев“са изградени фитнес-площадки.

Център за подкрепа за личностно развитие-ЦПЛР-ЦРД гр. Каспичан.

В Центъра за подкрепа за личностно развитие се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Тя се изразява във включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално и международно равнище, включително през ваканциите.

Обучението в центъра се осъществява в организационни педагогически форми, които работят по утвърден от директора план за обучение иса формирани с деца и ученици от една и съща или от различна възраст, разпределени в групи за обучение в зависимост от степента на подготовка на децата и учениците.

В ЦПЛР-ЦРД гр. Каспичан през 2019г. се обучават общо 254 деца от община Каспичан, разпределени в 31 групи в направленията „Наука и технологии“, „Изкуства“ и „Спорт“.

Образователната дейност в ЦПЛР-ЦРД се осъществява съгласно План за обучение, като се спазва типовия план за обучение, регламентиран в Държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Учебният процес се организира и провежда в организационни педагогически форми:

- Масови – прояви и публични изяви: конкурси, състезания, фестивали, изложения, прегледи, олимпиади, турнири, игри, празници, образователни, концертни и развлекателни програми, други;
- Групови – школи, клубове, кръжоци, екскурзии с учебна цел и други;
- Индивидуални – работа с деца и ученици в школи по индивидуални музикални инструменти.

Обучението в организационните педагогически форми се осъществява в група или в групи, формирани с деца и ученици от една и съща или от различна възраст в зависимост от плана за обучение, от организационно-педагогическата форма и от степента на подготовка на децата и учениците През ваканциите се формират временно действащи групи за работа с деца и ученици, необхванати в постоянните групи, в съответствие с желанията на децата и възможностите на ЦПЛР-ЦРД.

3. Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина или в училището съобразно индивидуалните му потребности и е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището.

Функцията на родителя в процеса на приобщаващото образование не се заключава единствено в присъствието на провежданите родителски срещи.

От особена важност е участието на родителите в реализирането на дейностите включени в общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Те трябва да бъдат активни в обсъжданията и вземането на решения, които касаят образованието на тяхното дете. От родителите учителите могат да получат информация за децата, която да подпомогне правилното общуване с детето в посока развиване на неговия потенциал или в разработването на целите в индивидуалния план за подкрепа.

В образователните институции на територията на Община Каспичан за периода 2017-2019г. са проведени различни по вид дейности и инициативи съвместно с родителите- дарителски кампании, празници, развлечения, тържества, уъркшопи, здравни беседи, благотворителни базари, спортни състезания, пролетни балове, открити уроци, тематични седмици, дискусии и беседи относно ранните бракове, наркотиците и алкохола.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина и в подготвителните групи за задължително предучилищно образование в училището е насочена към всички деца и включва:

1. *екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти*- изразява се в обмен на информация и добри педагогически практики между специалистите с цел подобряване работата им с децата в групата и определяне на конкретни дейности за работа с определени деца;
2. *занимания по интереси в детските градини-* уроци по_английски език в ДГ „Снежанка“
3. *грижа за здравето*

Детската градина е подпомагащо семейното възпитание звено, в което децата усвояват първите си здравни умения, навици и привички. Основните акценти в здравното образование са свързани с изграждането на лични хигиенни навици, утвърждаването на дневен режим, на рационално хранене, закаляване и двигателна активност. Медицинският специалист в детските заведения има ангажимент не само към децата, но и към подобряване информираността на родителите по тези теми.

Здравното обслужване на децата от детските градини на територията на община Каспичан се осъществява от пет квалифицирани медицински специалисти. Всички кабинети са заредени с необходимите съгласно нормативните документи лекарствени средства.

4. *ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;*

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 г. до 3 г. и 6 м. като вид подкрепа се извършва от обучени специалисти в процеса на предучилищното образование на децата, постъпващи в детската градина за първи път. Ранното оценяване на потребностите и превенцията на обучителните затруднения се осъществява чрез различни инструменти от педагогическите специалисти. Важна роля имат и родителите като партньори за споделяне на наблюдения от развитието на детето, предоставяне на своевременна информация за здравословното му състояние, продължаване на подкрепата на детето у дома в семейна среда. Във всички детски градини има обучени специалисти за провеждането на скрининг теста на децата от 3 г. до 3 г. и 6 м., който е задължителен, но се провежда само след информираното съгласие на родителите. Проследява се периодично напредъка на децата, диагностицира се нивото им на развитие при постъпване в детската градина, в началото и в края на всяка учебна година. За децата, на които не е извършен скрининг тест до 3 г. и 6 м., преди постъпване в първи клас, на 5 г. или на 6 г. възраст, се извършва оценка на потребността от подкрепа за постъпване в училище. Документите, събрани и изготвени на базата на наблюдения, тестове и диагностициране, подпомагат аргументирано и своевременно предложение за адекватен вид подкрепа на детето в образователната институция. Развиват се силните страни на детето и се подкрепят областите от развитието му, нуждаещи се от подобрение.

Превенцията на обучителните затруднения включва:

- обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- дейности за прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие;

- индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески и /или сензорни затруднения.

През учебната 2018/2019г. в допълнителен модул по български език са обучени общо 101 деца от детските градини на територията на Община Каспичан.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището е насочена към всички ученици в класа и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти- изразява се в обмен на информация и добри педагогически практики между специалистите с цел подобряване работата им с учениците в класа и определяне на конкретни дейности за работа с определени ученици;

2. допълнително обучение по учебни предмети- насочено към ученици, които имат пропуски в обучението , такива които са напреднали или, за които се препоръчва обучение в плана за подкрепа;

За учебната 2018/2019г. в училищата на територията на Община Каспичан е проведено допълнително обучение с общо 99 ученика.

3. допълнително консултиране по учебни предмети

Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

За учебната 2018/2019г. в училищата на територията на Община Каспичан е осъществено консултиране на 343-ма ученика .

4. кариерно ориентиране на учениците

Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния избор на образование или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

За учебната 2018/2019г. в училищата на територията на Община Каспичан са проведени дейности по кариерно ориентиране, в които са включени общо 88 ученика.

5. *занимания по интереси;*

Заниманията по интереси включват разнообразие от дейности свързани със стимулиране и развитие на личностните качества, социалните и творчески умения, изяви на способностите в различни области, участие в проекти и програми, обучение по учебни предмети и модули и др.

Чрез заниманията по интереси се развиват ключови компетентности, възпитават се ценности и се насърчават иновациите и креативното мислене на децата и учениците.

Таблица 4: Осъществена обща подкрепа за личностно развитие на ученици- занимания по интереси през учебната 2018/2019г.

Наименование на институцията	Брой групи	Вид занимание	Брой ученици
СУ „Панайот Волов“ гр.Каспичан	6	Спорт-Колективни спортове-„Да спортуваме заедно“ Математика-„Лесна и интересна“ Спорт-Колективни спортове-„Волейболът-великата игра“ Математика-Математическо моделиране	90

		Спорт-Колективни спортове-Волейбол Дигитална креативност-„Презентаторски умения в дигиталния свят“	
ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан	3	Математика-Математическа логика; Спорт-колективни спортове; Дигитална креативност-Иновации и решения на проблеми;	30
ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска	6	Математика-„Забавна математика“-2гр. Математика-„Математиката е забавна“ Дигитална креативност-„Чудният свят на програмирането“ Екологично образование и здравословен начин на живот-Екология-„Млад еколог“ Спорт-Колективни спортове-Баскетбол	75
ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково	6	Дигитална креативност-Дигитални умения-клуб „Мултимедиен свят“; Математика-Приложна математика-клуб“В чудния свят на математиката“; Спорт-колективни спортове-клуб „Баскетбол“; Технологии-Езиков свят-клуб „В мире руских сказок“; Математика-приложна математика-клуб „Забавна математика“; Технологии-Развитие на въображението-клуб „Сръчни ръце“	44

Таблица 5: Осъществена обща подкрепа за личностно развитие на ученици- занимания по интереси включени в проекти

Наименование на институцията	Име на проекта/НП	Брой групи и вид	Брой ученици
СУ „Панайот Волов“ гр.Каспичан	„Заедно намираме интеграционни решения“ „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – Компонент 1	Забавно ателие Сръчко Приятели на волейбола	15 15 15
ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан	„Заедно намираме интеграционни решения“ „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – Компонент 1	Фолклор на етносите-2-4/5-7 кл. Приказен свят Приятели на футбола Танцова палитра	10 10 15 13
ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска	„Заедно намираме интеграционни решения“ „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – Компонент 1	Фолклор на етносите-2-4/5-7 кл. Приложни изкуства Мажоретен състав Пей и танцувай с мен	10 10 12 10
ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково	„Заедно намираме интеграционни решения“ „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“	Приложни изкуства Танцувай с мен Театрално студио	10 10 10

6. *библиотечно-информационно обслужване;*

Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищните библиотеки и информационни центрове, които осигуряват на учениците свободен достъп до информация с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

7. *грижа за здравето;*

Медицинските специалисти в училищата са едни от най-надеждните източници на информация, свързана с опазването на здравето. Поради специализираната си подготовка те биха могли най-компетентно и убедително да насърчават здравословния начин на живот на подрастващото поколение.

На територията на община Каспичан, по данни на РЗИ-Шумен, за периода 2017/2019г. са проведени четири семинара с медицинските специалисти от училищата и детските градини.

Таблица 6 : Брой деца и ученици по видове заболявания и увреждания в община Каспичан/ по данни от РЗОК-Шумен/.

	2017г.	2018г.
Брой деца/от 0 до 6г./	1 374 момчета-704 момичета-670	1 322 момчета-670 момичета-652
Брой ученици/от7 до 19г./	1 025 момчета-521 момичета-504	1 003 момчета-512 момичета-491
Регистрирани заболявания при децата/от 0 до17г./-брой	3 837	4 182
Новооткрити заболявания при децата/от 0 до17г./-брой	675	627
Регистрирани вродени аномалии при децата/от 0 до17г./-брой	40	11
Регистрирани вродени аномалии при децата/от 0 до17г./-брой	12	2

8. *поощряване с морални и материални награди;*

Децата и учениците се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им в развитието на училищните дейности- училищни първенства, олимпиади, състезания, конкурси и др.

Ежегодно Общински съвет- Каспичан номинира и награждава с материални награди деца, съгласно Наредба за номинации и награждаване на талантливи деца от Община Каспичан за наградата „Млад талант“, които през текущата година са постигнали успехи в областта на науката, изкуството, културата и спорта на областно, национално и международно ниво.

9. *дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;*

Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в

системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката.

Един от факторите, наложили въвеждането на този механизъм е преждевременното напускане на училище.

Превенцията на преждевременното напускане на училище неизменно е свързана с анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система, идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане с оглед ограничаване на последиците от тях и планиране на мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане.

През учебната 2018/2019г. в детските градини на територията на община Каспичан са отпаднали 4 деца в задължителна предучилищна възраст от ДГ „Червената шапчица“ с. Косово. Тези деца са обект на мерки осъществени от екипа за обхват определен със заповед на Началника на РУО-Шумен в изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Ученици и учители от СУ „Панайот Волов“ гр.Каспичан и ОбУ „ Пенчо П. Славейков с. Марково, ежегодно отбелязват Международния ден за борба с училищния тормоз. В ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ е проведена анкета с цел превенция на насилието в училище. В училището функционира Комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (ППППМН), в чийто състав са включени учители преподаващи в обединеното училище.

Учениците с проблемно поведение се включват в спортни занимания, като извънкласна дейност.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) е орган за организация, ръководство и контрол на дейността по превенция и противодействие на детското асоциално поведение на ниво община. Местната комисия осъществява различни програми и дейности по предотвратяване извършването на противообществени прояви и криминални деяния от малолетни и непълнолетни. Комисията организира и координира социално-превантивната дейност на територията на общината, издирва и установява съвместно с инспекторите при детските педагогически стаи и дирекция „Социално подпомагане” малолетните и непълнолетните, които се нуждаят от помощ и вземат мерки за тяхната социална защита и развитие; разглежда възпитателни дела за противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни по сигнали от прокуратура, съд, полиция, граждани и налага възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.

През учебната 2018/2019 година броя на санкционираните от комисията малолетни и непълнолетни е 19, а наложените мерки са 14.

10. <u>логопедична работа.</u>

Логопедичната работа с децата през учебната 2018/2019г. се осъществява от логопед към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование- Шумен. В Центъра за социална рехабилитация и интеграция в гр. Каспичан от новата учебна година също работи логопед, който осъществява специализирани консултации за развитието на говорните, езиковите и комуникативните и когнитивните умения на децата при изявено желание от техните родители.

4. Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните потребности.Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика утвърден със заповед на директора на детската градина или училището за конкретното дете или ученик, което е със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби или с хронични заболявания.

Видът, формите на обучение и конкретните дейности за допълнителна подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика, където се посочват и часовете за ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. *работа с дете и ученик по конкретен случай;*

Методът цели гарантиране на индивидуален подход при предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика.

Работата по конкретен случай е насочена предимно към децата в риск, а в някои случаи и към децата със специални образователни потребности и учениците с изявени дарби.

„Дете или ученик в риск“ по смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование е дете или ученик:

✓без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени;

✓жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му;

✓в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие.

Негативните последици за бъдещето развитие на тези деца могат да бъдат дезадаптивно и девиантно поведение, посттравматични разстройства, суицидни опити, личностни и сексуални разстройства, психосоматични заболявания, прояви на жестокост, насилие, сексуално насилие, злоупотреба с психоактивни вещества. Всичко това налага превантивни или последващи мерки с цел психо-социална рехабилитация.

2. *осигуряване на достъпна архитектурна среда*

Достъпната архитектурна среда в институциите в системата на предучилищното и училищното образование се осигурява чрез съобразяване на елементите на сградите и съоръженията със специфичните изисквания за различните видове увреждания.

3. *ресурсно подпомагане.*

През учебната 2018/2019г. ресурсното подпомагане на децата със специални образователни потребности обучавани в училищата на територията на община Каспичан се осъществява от Регионалния център за подкрепа процеса на приобщаващото образование-Шумен.

Таблица 7 : Брой деца и ученици със СОП през учебната 2018/2019 година

Вид и наименование на институцията	Код по НЕИСПУО	Брой деца/ Ученици със СОП
Детски градини:		
ДГ „Снежанка“ гр.Каспичан	2700127	0
ДГ „Радост” с. Каспичан	2700066	0
ДГ „Детелина” гр. Плиска	2700004	0
ДГ „Ч. шапчица” с.Зл.нива	2700007	0
ДГ „Ален мак” с. Марково	2700276	0
ДГ „Ч.шапчица” с. Косово	2700277	0
СУ“Панайот Волов“ гр. Каспичан	2700067	5
ОбУ „Христо Ботев“ с. Каспичан	2700068	1
ОбУ „Св. Паисий Хилендарски“ гр. Плиска	2700078	4
ОбУ „ П.П. Славейков“ с. Марково	2700263	10

В Община Каспичан се предоставят социални услуги в общността и социални услуги от резидентен тип, които предоставят обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

Социалните услуги са дейности, които подпомагат и разширяват възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот и се извършват в специализирани институции и в общността.Те се основават на целенасочена социална работа в подкрепа на лицата за осъществяване на ежедневни дейности и социално включване .Предоставят се въз основа на индивидуална оценка на потребностите и съобразно желанието и личния избор на лицата.

Всички дейности в областта на социалните услуги се предоставят при спазване на критерии и стандарти, определени с правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане и с Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца определени от Министерски съвет.

Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания /ЦНСТДМБУ/ „Слънце“ гр. Каспичан.

Центърът е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.

Капацитетът на услугата е 15 места, колкото са и настанените към момента деца.

Всички деца са в училищна възраст и посещават училище.

ЦНСТДБУ „Слънце“ разполага с чудесна материална база, отговаряща на възрастта и нуждите на децата: - уютни детски спални, зали за игри със съвременно оборудване, приказна Арт къща , физкултурен салон , озеленен двор и зимна градина.

Център за социална рехабилитация и интеграция- гр. Каспичан

Центърът предоставя на потребителите комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване на деца и възрастни с увреждания.

5 . SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Добре организирана и структурирана училищна мрежа с осигурен транспорт до средищните училища.	Неблагоприятни демографски фактори: ✓ отрицателен прираст на населението в общината; ✓ ниска раждаемост; ✓ активни миграционни процеси към други градове в страната и чужбина;
Наличие на квалифициран педагогически персонал и предоставена адекватна на изискванията на Държавния образователен стандарт за приобщаващото образование обща подкрепа на децата и учениците.	Липса на специалисти /психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, ресурсни педагози/ за децата със специални образователни потребности в детските градини и училищата в община Каспичан.
Обучени специалисти за провеждане на ранен скрининг в детските градини.	Недостатъчен обем на осъществената обща подкрепа за личностно развитие на децата от 3г. до 3г и 6 месеца и оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6г.в детските градини в община Каспичан.
Увеличаване свободата на действие и вземане на решения чрез делегирания бюджет.Повишаване отговорността на училищата и детската градина и активно търсене на допълнителни източници на средства.	Дофинансиране на голям брой маломерни паралелки с цел избягване на сливането на класове.
Повишено качество на образователно-възпитателния процес и превенция на отпадането от училище чрез създадената организация за целодневно обучение.	Продължителен престой в училище, оказващ влияние върху концентрацията на внимание и дисциплината на учениците.
Въведена профилирана и професионална подготовка в училищата.	Малък брой часове за кариерно ориентиране на учениците.
Реализирани проекти с родителско участие.	Трудности при реализацията, свързани с трудовата заетост на родителите.
ВЪЗМОЖНОСТИ	**ЗАПЛАХИ**
Сформиране на паралелки с професионална насоченост в направления приоритетни на пазара на труда и отговарящи на търсенето на местните работодатели.	Недостиг на финансиране при маломерни паралелки.
Организиране и провеждане на обучение чрез работа/дуална система на обучение/- обучение в реална среда.	По-голяма натовареност на учениците, тъй като трябва да съвместяват работното време с необходимото време за подготовка на

	училищни занятия.
Диференциране на обучението с цел да отговаря на индивидуалните потребности на всяко дете и ученик.	Възможностите за успешно прилагане на диференциацията в предучилищна възраст са много по-големи в сравнение с възможностите при класическия образователен процес с по-големите ученици.
Активно участие на родителите в реализирането на дейностите включени в общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие.	Слаба информираност на голяма част от родителите за същността на приобщаващото образование.
Повишаване информираността и желанието на родителите за участие в добри практики съвместно с децата.	Все повече деца не се отглеждат от родителите си.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ

Стратегическа цел:

Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на всички деца и ученици според индивидуалните им потребности. Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие за децата и учениците според индивидуалните им потребности. Развитие на институциите в община Каспичан в посока за увеличаване на възможностите за осигуряване и предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
Приобщаване на родителите на всички нива в процесите за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Каспичан.

Оперативни цели:

1. Подобряване на условията за равен достъп до образование на всички деца и ученици чрез осигуряване на достъпна физическа и архитектурна среда.
2. Подобряване на социалната и психологическата среда в институциите, предоставящи подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, чрез изграждане на позитивен организационен климат, основан на обща институционална политика и като израз на общата воля и координирани усилия на всички участници в процесите за подкрепа на децата и учениците.
3. Идентифициране на индивидуалните потребности на децата и учениците в образователните и социални институции в община Каспичан.
4. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан с цел развиване на потенциала на всяко дете и на всеки ученик съобразно индивидуалните му потребности.
5. Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан.
6. Осъществяване на възпитателна работа в институциите, работещи с деца и ученици, в областта на патриотичното, естетическото, физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание.

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И НА ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ:

1. ***Оперативна цел:*** ***Подобряване на условията за равен достъп до образование на всички деца и ученици чрез осигуряване на достъпна физическа и архитектурна среда***

1.1. Мярка: Осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда за всички деца и ученици.

1.1.1. Осигуряване на подходящи входни и комуникационни пространства.

1.1.2. Устройване на учебни места за деца в инвалидни колички и за ученици с увреден слух с достатъчна осветеност;

1.1.3. Осигуряване на достъп и обслужване във всички помещения в институцията – библиотека, компютърни и административни кабинети и др.

1.2. Мярка: Осигуряване на достъп до информация и комуникации.

1.2.1. Достъпност до средства за информация и комуникация – телефони, компютри, интернет и др.

1.2.2. Осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти според индивидуалните потребности на детето или ученика.

1.2.3. Предоставяне на достъпна мултимедийна образователна среда, специализирани софтуерни продукти, аудио-визуални средства, алтернативни форми за комуникация и за предаване на информация на децата и учениците при необходимост.

1.2.4. Своевременно предоставяне на необходимата информация на родителите на децата и учениците относно възможностите за продължаване на обучението и образованието и за предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1.3. Мярка: Осигуряване на достъп до учебните програми и учебното съдържание.

1.3.1. Осигуряване на непрекъснатост на прехода и адаптиране на децата и учениците през различните етапи и степени на образование.

1.3.2. Адаптиране на учебното съдържание съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности в изготвяните индивидуални учебни програми по учебните предмети от индивидуалния учебен план.

1.3.3. Използване на подходящи обучителни материали и учебни помагала за децата със специални образователни потребности.

1.4. Мярка: Осигуряване на квалифицирани специалисти в институциите, предоставящи обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, съобразно индивидуалните им потребности.

1.4.1. Осигуряване на възможности за повишаване на квалификацията на специалистите, предоставящи подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

1.4.2. Създаване на екипи за подкрепа за личностно развитие за децата и учениците със специални образователни потребности с включени висококвалифицирани специалисти.

1.5. Мярка: Намаляване на дела на отпадналите и на преждевременно напусналите деца и ученици образователната система, чрез осъществяване на дейности съгласно Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане

и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

1.5.1. Своевременно осъществяване на дейности насочени към деца и ученици, допуснали застрашителен брой отсъствия.

1.5.2. Ефективна работа на новите постоянно действащи екипи за обхват в детските градини и училищата.

1.5.3. Създаване на успешни практики в образователните институции при работа по конкретни случаи.

1.5.4. Осъществяване на добро партньорство с другите институции, с родителите, с неправителствени организации, с медиатори, при изпълнението на предложените мерки и ефективността им за преодоляване на риска от отпадане в задължителна предучилищна и училищна възраст и от преждевременно напускане на училище на младежите над 16 г

1.6. Мярка: Подкрепа на образователните институции, осигуряващи транспорт на деца и ученици от детските градини и училищата.

1.6.1. Осъществяване на контрол за осигуряване на най-подходящи маршрути и безопасен транспорт за пътуващите деца и ученици.

1.6.2. Съдействие от общинските и областните органи по компетентност за осигуряване на безопасното пътуване на децата и учениците.

2. ***Оперативна цел:*** ***Подобряване на социалната и психологическата среда в институциите, предоставящи подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, чрез изграждане на позитивен организационен климат, основан на обща институционална политика и като израз на общата воля и координирани усилия на всички участници в процесите за подкрепа на децата и учениците.***

2.1. Мярка: Дейности по Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

2.1.1. Запознаване на децата, учениците, родителите и персонала в институциите, работещи с деца, с видовете насилие и тормоз съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето.

2.1.2. Развитие на общността на образователната институция в посока за подкрепа на постиженията на децата и учениците.

2.1.3. Създаване на политика за превенция и интервенция на тормоза и насилието в образователната институция съгласно Приложение 2 към Механизма.

2.1.4. Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда.

2.1.5. Включване на родителите като партньори в дейностите по превенция и интервенция.

2.1.6. Осигуряване на информация и материали по темата за насилието и тормоза в детската градина/училището за децата, учениците и родителите, информация за наличните ресурси в общността и др.

2.1.7. Класифициране и регистриране на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответни действия в образователните институции съгласно Приложение 1 към Механизма.

2.1.8. Преодоляване на безразличието и бездействието към проявите на насилие и тормоз чрез подаване на сигнали за деца в риск от лица и институции съгласно Приложение 3 към Механизма.

2.1.9. Осъществяване на дейности в образователната институция съгласно Алгоритъм за прилагане на Механизма.

2.1.10. Събиране на информация и предприемане на мерки относно наличието на насилие и тормоз между децата и учениците в образователните институции чрез използване на въпросниците към Механизма.

2.1.11. Участие на представители на институциите извън образователната система в подобряването на социалната и психологическата среда при предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

2.2. Мярка: Дейности в образователната институция за въздействие върху вътрешната мотивация за преодоляване на проблемно поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви.

2.2.1. Консултиране на детето или ученика с психолог или педагогически съветник.

2.2.2. Включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин.

2.2.3. Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности.

2.2.4. Индивидуална подкрепа на ученика от личност, която той уважава (наставничество).

2.2.5. Предоставяне на възможности за участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително в доброволчески инициативи.

2.2.6. Информиране, съдействие и участие на родителя в дейностите за въздействие върху вътрешната мотивация на детето или ученика.

2.2.7. Информиране на родителите относно изискванията за отчитане на отсъствията на учениците по уважителни и по неуважителни причини.

2.2.8. Информиране на родителите относно условията и реда за налагане на санкции на учениците и за участието им в тези процедури.

2.2.9. Разширяване на обхвата от ученици и повишаване на ефективността на групите за целодневна организация на учебния ден в училищата.

2.3. Мярка: Насърчаване на участието на образователните институции в национални програми и проекти.

2.3.1. Идентифициране на необходимостта от разработване и прилагане на дейности по национални програми и проекти. Осигуряване на достъп до информация за своевременно разработване и кандидатстване по програми и проекти.

2.4. Мярка: Разработване и прилагане на програми за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

2.4.1. Идентифициране на деца и ученици от уязвими групи - от етнически групи, със социално неравностойно положение, с поведенчески проблеми, в риск, със заболявания и увреждания и други.

3. ***<u>Оперативна цел</u>: Идентифициране на индивидуалните потребности на децата и учениците във всички институции в община Каспичан, работещи с деца.***

3.1. Мярка: Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в процеса на предучилищното образование.

3.1.1. Ранно оценяване на индивидуалните потребности за установяване на необходимостта от подкрепа за личностно развитие на децата, постъпващи за първи път в детска градина, от 3 г. до 3 г. и 6 м. чрез скрининг тест от обучените за провеждането му учители в детските градини

3.1.2. Изграждане от педагогическите специалисти в детските градини на модел за осъществяване на ранно оценяване на индивидуалните потребности за установяване на необходимостта от подкрепа за личностно развитие на децата на 5 г. и на 6 г. преди постъпването им в I клас – на които не е осъществен скрининг- тест между 3 г. и 3 г. и 6 м.

3.1.3. Определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език.

3.1.4. Осъществяване на ранното оценяване индивидуално на всяко дете с писменото съгласие на родителя след информирането му за начина на провеждането. Запознаване на родителя с резултатите от оценяването.

3.1.5. Организиране и провеждане на методическа подкрепа от Регионалното управление на образованието – Шумен и участие в обучения и квалификационни форми на педагогическите специалисти, които извършват оценяването.

3.2. Мярка: Оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика за осигуряване на обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие.

3.2.1. Определяне на необходимост от извършване на оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето при следните случаи: затруднения във физическото, познавателното езиковото, социалното, сензорното, емоционалното и творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група; наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето; наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението и включването на детето в дейността на детската градина; наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта.

3.2.2. В зависимост от резултатите от ранното оценяване на детето, координаторът в образователната институция съвместно с родителя определят за всяко дете дейности от обща или допълнителна подкрепа за личностно развитие.

3.2.3. Извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика от екип за подкрепа за личностно развитие, определен със заповед на директора на образователната институция.

3.2.4. Събиране и анализиране на специфична информация в срок от 14 дни до 3 месеца от началото на учебната година (по всяко време за децата с индикации за СОП) за функционирането на детето или ученика – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес и възможности за реализация – от специалистите в детската градина и училището, от външни специалисти, включително информация и документи за здравословното му състояние и документи, удостоверяващи постиженията на детето с изявени дарби.

3.2.5. Информиране и съдействие на родителите за представянето на необходимите документи за извършване на оценката на индивидуалните потребности на детето и ученика.

3.2.6. Осигуряване на необходимите специалисти за извършването на оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика: със специални образователни потребности (психолог, педагогически съветник, логопед, ресурсен учител, рехабилитатор на слуха и говора, учител на деца с нарушено зрение, учител в групата или класен ръководител, други учители, специалисти от ЦПЛР, работещи с детето, медицински специалист).

3.2.7. Осигуряване и използване от специалистите в екипа за оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците на адаптирани за българските условия инструменти; отчитане на образователните и личните постижения на детето и социалното и емоционалното му развитие; отчитане наличието на неблагоприятни условия на средата; проучване на постижения, надвишаващи постиженията на техните връстници; вземане предвид мнението на родителя и на детето; гарантиране достъпа на информация за родителя през всички етапи на оценяването; спазване на етичния кодекс на детската градина или училището.

3.2.8. Спазване на изискването за индивидуална оценка на индивидуалните потребности на детето от всеки специалист.

3.2.9. Осигуряване на възможност за писмено изразяване на съгласието или несъгласието на родителя с извършената оценка на индивидуалните потребности и с решението за предложената подкрепа за личностно развитие на детето или ученика.

3.2.10. Информиране на родителите за възможностите за извършване на функционална оценка на децата и учениците с увреждания и предоставяне на личен асистент съгласно Закона за личната помощ.

4. ***<u>Оперативна цел</u>: Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците във всички институции, работещи с деца в община Каспичан, с цел развиване на потенциала на всяко дете и ученик съобразно индивидуалните му потребности***

4.1. Мярка: Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина и на учениците в училище.

4.1.1. Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците чрез екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, включително специалистите от другите институции.

4.1.2. Превенция на обучителните затруднения.

4.1.3. Обучение чрез допълнителни модули за деца в детската градина, които не владеят български език.

4.1.4. Разработване и прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие на децата в детската градина.

4.1.5. Организиране и провеждане на индивидуална и групова работа при установени езикови или емоционално-поведенчески или сензорни затруднения.

4.1.6. Изготвяне от учителите в групата два пъти в учебната година на доклад за установяване на напредъка на всяко дете въз основа на материали от дейността му и на писмени становища от логопеда, психолога или от друг специалист за развитието на детето. Изготвяне на доклад от специалистите, работили с детето, до директора на детската градина в края на учебната година.

4.1.7. Определяне на конкретни дейности за отделни ученици или група ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

4.1.8. Регламентиране на училищно ниво на процедури за организиране и провеждане на допълнително обучение на учениците по учебни предмети.

4.1.9. Активно участие на координатора, класния ръководител и учителите при определянето на потребностите от допълнително обучение по учебни предмети на ученика в учебни дни или по време на лятната ваканция. Осъществяване на взаимно допълващи се дейности за запознаване с професии чрез формите за педагогическо взаимодействие, по време на игра и на дейности по избор на детето, чрез провеждане на срещи с родители с различно професионална квалификация и др. за целите на кариерното ориентиране на децата.

4.1.10. Организиране и провеждане на консултиране на учениците по учебни предмети по утвърден график от директора на училището за първия и за втория учебен срок, за времето и мястото за провеждане на консултирането от всеки учител. Своевременно информиране на родителите за предоставените възможности за консултиране на учениците по учебни предмети и за определеното допълнително обучение на учениците по учебни предмети (за което родителите задължително осигуряват присъствието на ученика) – графици по дни от седмицата, дати и часове, клас, учител, групово или индивидуално провеждане.

4.1.11. Осъществяване на дейности за кариерно ориентиране на учениците съобразно възрастта. Организиране и провеждане на информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците да извършат самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда. Информиране на учениците и родителите за видовете подготовка в училищата, профилите и специалностите от професии

4.1.12. Проучване на желанията и интересите на учениците за участие в занимания по интереси в училището и извън него. Осигуряване на специалисти, организиране и провеждане на занимания по интереси в училището.

4.1.13. Гъвкаво осъществяване на заниманията по интереси под различни форми – учебни часове в целодневната организация на учебния ден, междуинституционални занимания и изяви, посещения на културно-исторически и природонаучни обекти, институции, публични и стопански организации и др.

4.1.14. Библиотечно-информационно обслужване в образователната институция чрез предоставяне на информация на специалистите и учениците за възможностите на училищната библиотека и на компютърните кабинети, запознаване на децата и учениците с регламента за достъп до тях.

4.1.15. Подобряване на грижата за здравето на децата и учениците в детските градини и в училищата чрез осигуряване на квалифицирани медицински лица за работа с деца и ученици. Изграждане на процедури по информиране на образователната институция от родителите за актуалното здравословно състояние на детето и ученика.

4.1.16. Увеличаване на броя и видовете морални и материални награди, утвърдени в детските градини и училищата. Провеждане на информационни кампании за учредени награди от институции и за провеждането на конкурси, състезания и други прояви със състезателни елементи.

4.1.17. Установяване на необходимост, организиране и провеждане на дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение на учениците.

Включване на представители на други институции и на родителите с цел постигане на оптимални положителни резултати от ученика.

4.1.18. Установяване на необходимост, организиране и предоставяне на логопедична подкрепа на учениците.

4.1.19. Увеличаване на изявите на децата и учениците – групови и индивидуални – в самостоятелни и съвместни инициативи с детските градини, училищата и ЦПЛР.

4.2. Мярка: Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие в центровете за подкрепа за личностно развитие.

4.2.1. Популяризиране чрез различни форми сред децата, учениците и родителите в детските градини на възможностите за предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие в ЦПЛР гр. Каспичан.

4.2.2. Разширяване на видовете обща подкрепа за личностно развитие, предоставяни от ЦПЛР и увеличаване на броя на децата, участващи в тях.

4.2.3. Осигуряване на всички видове специалисти, необходими за осъществяването на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съобразно техните желания и потребности.

4.2.4. Организиране и провеждане на групови и индивидуални занимания за децата и учениците за развитие на интересите, способностите и компетентностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и изяви по интереси.

4.2.5. Кариерно ориентиране на децата и учениците.

4.2.6. Поощряване с морални и материални награди.

4.3. Мярка: Осигуряване и предоставяне на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от институциите извън образователната система.

4.3.1. Популяризиране на възможностите и разширяване на обхвата от дейности за деца и ученици от читалищата и библиотеките.

4.3.2. Популяризиране на дейността на спортните клубове на територията на община Каспичан.

5. ***<u>Оперативна цел</u>: Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в образователните институции и от доставчиците с възложени дейности от страна на общините в община Каспичан.***

5.1. Мярка: Осигуряване и предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина и на учениците в училище.

5.1.1. Обезпечаване на образователните институции с необходимия брой и вид специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

5.1.2. Предоставяне на своевременна и изчерпателна информация на родителите на децата и учениците в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания за възможностите за предоставяне на допълнителна подкрепа и за развитието на детето и ученика.

5.1.3. Създаване от директорите на детските градини и училищата на екипи за оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците от квалифицирани специалисти според индивидуалните потребности на децата и учениците.

5.1.4. Създаване и предоставяне на индивидуална подкрепяща среда за всяко дете и ученик в училището и детската градина.

6. ***Оперативна цел: Осъществяване на възпитателна работа в институциите, работещи с деца и ученици, в областта на патриотичното, естетическото, физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание.***

6.1. Мярка: Успешно развитие на възпитателната работа в образователните институции в пряка зависимост от добронамереното, ползотворното и взаимопомагащото взаимодействие между детската градина и училището от една страна, и семейството от друга.

6.1.1. Включване на дейности за разрешаване на проблеми с възпитателен характер.

6.1.2. Работа с членовете на семейството относно интереса и ангажираността им към учебната дейност.

6.1.3. Възпитание на децата и учениците в отговорност пред себе си и другите; добросъвестност, уважение към училището.

6.2. Мярка: Ценностно развитие на личността в духа на хуманизма, толерантността и дисциплинираността.

6.2.1. Формиране у децата и учениците на ценности, ориентирани към уважение, независимо от възрастта, статуса и различията на хората.

6.2.2. Възпитание в позитивни междуличностни отношения.

6.2.3. Възпитание в алтруизъм, взаимопомощ и съпричастност.

6.3. Мярка: Повишаване на привлекателността на училището чрез възпитание за засилване значимостта на образованието на децата и учениците.

6.3.1. Възпитание на мотивация за учене, формиране на интереси, положително отношение към образованието и ученето.

6.3.2. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

6.3.3. Възпитание в управление на собственото развитие и напредък в контекста на общообразователното и професионалното ориентиране.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАСПИЧАН ЗА ПЕРИОДА 2020 – 2021 г.

1. Брой нови и преобразувани институции, работещи с деца и ученици.
2. Брой на образователните институции с подобрени условия за равен достъп до образование чрез осигуряване на достъпна физическа и архитектурна среда.
3. Брой на образователните институциите и на специалистите в тях, предоставящи обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
4. Брой педагогически специалисти с квалификация за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
5. Брой деца от детските градини с проведено ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.
6. Брой институции с осигурени социални работници, психолози и педагогически съветници за осигуряване на позитивен психологически климат и превенция на затрудненията с приобщаването в институционалната среда и с поведенческите прояви на децата.
7. Брой училища и детски градини с дейности за подобряване на библиотечно-информационното осигуряване.
8. Брой образователни институции с осигурени медицински специалисти.
9. Брой училища и ученици с организирани занимания по интереси.
10. Брой институции и обхванати деца в летни ваканционни програми и видове занимания.
11. Брой реализирани проекти и резултати за образователно-възпитателния процес на институциите.
12. Брой ученици с връчени морални и материални награди и брой ученици с наложени санкции.
13. Брой ученици с отпуснати стипендии по видове.
14. Брой инициативи и включени деца и ученици във връзка с образователната интеграция на деца и ученици от уязвими групи и с гражданското образование.
15. Брой инициативи и включени деца и ученици в дейности от областта на патриотичното, естетическото физическото, мултикултурното, здравното и екологичното възпитание.
16. Брой записани деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст в резултат на дейностите по Механизма за обхват и включване на децата и учениците в образователната система.
17. Брой деца и ученици, с които са осъществени дейности по Механизма за противодействие на тормоза и насилието в системата на предучилищното и училищното образование.
18. Брой деца и ученици с осъществени дейности по Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.
19. Брой деца и ученици в различни форми на обучение, обучавани по индивидуални учебни планове и програми.

V. ФИНАНСИРАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАСПИЧАН ЗА ПЕРИОДА 2020 – 2021г.

Дейностите по изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан (2020-2021) се финансират от:

-общинския бюджет;

- от делегираните бюджети на образователните институции;

- от бюджетите на Министерството на образованието и науката; Министерството на културата, Министерството на здравеопазването, Министерството на младежта и спорта, Министерството на труда и социалната политика;

- от фондовете на Европейския съюз, други приходи от лица и институции.

Популяризирането на Стратегията ще бъде осъществено чрез публикуването и на официалната страница на Община Каспичан.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Включването на подкрепата за личностно развитие като компонент в Закона за предучилищното и училищното образование способства за организиране на всички елементи на образователната среда, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки.

Подкрепата за личностно развитие е резултат от динамиката на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един от тях участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване.

Успехът на този процес е гарантиран, ако всички институции имащи отношение към обучението и възпитанието на децата работят заедно и всяка от тях спазва стриктно нормативните документи. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училището и превръщането им в общност от професионалисти, които имат и знанията и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече с участието на самите деца.

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. От една страна, образованието трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете. То трябва да насърчава проявлението и максималното развитие на способностите на детето, както в процеса на обучение (натрупване на знания и формиране на умения), така и в процеса на възпитание (развитие на личността).

От друга страна, системата на предучилищното и училищното образование трябва да създава условия за добра социална реализация, както в професионален, така и в личностен план. Детето трябва да може да реализира в максимална степен своите

житейски планове, като зачита правилата и не накърнява правото на другите да реализират своите житейски планове.

Равният достъп до качествено образование означава осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За целта трябва да се осигури възможността децата и учениците да посещават училища и детски градини със съвременна материално-техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот.